

40% van de zorginstellingen verwacht negatief resultaat voor 2022

Het vertrouwen in het toekomstig financieel resultaat in de zorg heeft als gevolg van recente macro-economische ontwikkelingen een nieuw dieptepunt bereikt. 40% van de zorgfinancials verwacht voor 2022 een negatief resultaat te rapporteren. Voor een deel van de instellingen leidt dit naar verwachting tot een *breach* van de convenanten. Daarnaast verwacht een meerderheid dat broodnodige investeringen verder worden uitgesteld of in versoberde vorm doorgang vinden. Dit blijkt uit resultaten van de Financiële Zorgthermometer die is uitgestuurd naar circa 800 zorgfinancials.

Een vijfde van de instellingen verwacht een *breach* van de bancaire convenanten in 2022

De vertrouwensindex in het financieel resultaat ligt lager dan in 2014/2015 (decentralisatie van zorgtaken naar de gemeente) en bijna net zo laag als tijdens de uitbraak van de covid-pandemie. Met behulp van compensatiemaatregelen wisten zorgaanbieders in 2020 en 2021 het resultaat kunstmatig hoog te houden. Nu de compensatiemaatregelen gestaag worden afgebouwd, verwacht 40% van de zorgaanbieders voor 2022 een negatief resultaat te presenteren. Een jaar geleden was dat aandeel slechts 12%. De financiële continuïteit van een deel van de zorgaanbieders komt hiermee onder druk te staan. Bijna 20% van de zorgfinancials verwacht dat minimaal één van de bancaire convenanten dit jaar niet wordt behaald.

Investeringsopgave nog verder onder druk door aanhoudende financiële onzekerheid

De financiële onzekerheid als gevolg van de macro-economische ontwikkelingen heeft tevens een negatief effect op het investeringsklimaat in de zorg. De geplande inhaalslag na de covid-pandemie lijkt vooralsnog, ook mede dankzij de stijgende bouwkosten en rente, te haperen. Bijna de helft van de respondenten geeft aan dat investeringen worden uitgesteld of dat niet-noodzakelijke investeringen 'on hold' worden gezet. Een derde van de respondenten verwacht dat investeringen wel doorgang vinden, maar dan in versoberde vorm.

Personeelskosten belangrijkste reden voor verslechtering resultaat

De hoge personeelskosten worden door 81% van de respondenten als belangrijkste verklaring genoemd voor het verslechteren van het financieel resultaat. Het personeelstekort leidt sectorbreed tot hoge werkdruk en hoge inhuurkosten. Het voortschrijdend ziekteverzuim voor 2022 bedraagt 10,7% en ligt als gevolg van de hoge werkdruk op een 'all-time high'. In 2021 bedroeg het verzuimpercentage nog 7,3% (Vernet, januari 2022). Daarnaast noemen zorgfinancials stijgende energielasten (29%) als een belangrijke oorzaak voor de resultaat verslechtering in 2022. De impactstudie van Actiz en Intrakoop onderschrijft de verwachtingen uit de financiële zorgthermometer. Een landelijke kostenstijging van PNIL, energie en overige bedrijfskosten leidt tot een verdamping van het resultaat en gaat ten koste van de ruimte om te investeren (Actiz & Intrakoop, oktober 2022). In het merendeel van de sectoren worden met vertraging de tarieven geïndexeerd ter (gedeeltelijke) compensatie van de recente kostenstijging.

Reactie Fizi (Jorrit Wigchert, voorzitter) *"De cursus koffiedik kijken is afgelast, maar het is evident dat zorginstellingen na Covid nog een harde klap moeten verwerken. Een (gedeeltelijke) compensatie voor de inflatie is mooi, maar de echte uitdaging blijft het tekort aan handen aan het bed. Geld om significant te investeren in digitalisering, domotica, nieuwe opleidingen en toekomstbestendig vastgoed is er vrijwel niet. De politiek schuift moeilijke keuzes voor zich uit of laat deze over aan bestuurders en medici."*

Reactie Finance Ideas (Daan van Houtum, senior adviseur) *"Indexatie van de tarieven is noodzakelijk, maar lost de achterliggende problematiek op de arbeidsmarkt niet op. Indien het resultaat onder structureel onder druk blijft staan, dan gaat dit ten koste van de broodnodige investeringen in vastgoed, personeel en de digitale infrastructuur."*

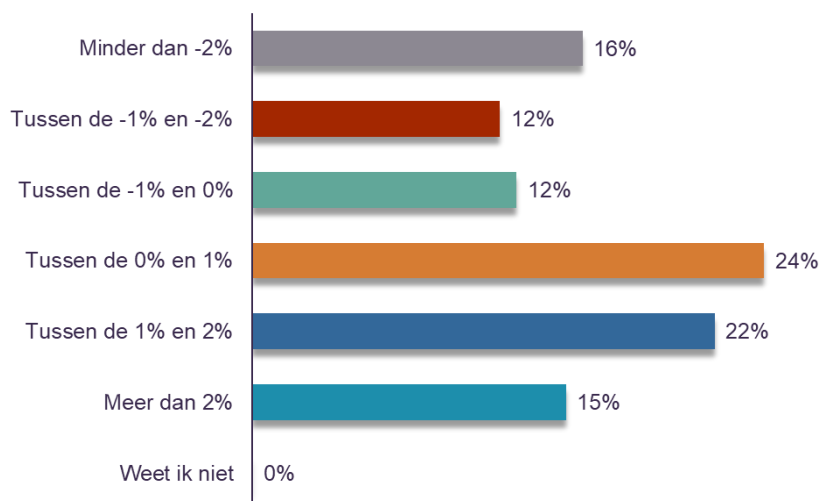
OVER DE FINANCIËLE ZORGTHERMOMETER: De Financiële Zorgthermometer is gebaseerd op onderzoek dat elk kwartaal wordt uitgevoerd door Finance Ideas onder de circa 800 leden van Fizi, netwerk zorgfinancials. Aan het meest recente onderzoek in september 2022 hebben honderd financials van verschillende zorginstellingen deelgenomen.

NOOT VOOR DE REDACTIE: Meer informatie over deze editie van de Financiële Zorgthermometer vindt u in de toelichting. De ruwe onderzoeksgegevens vindt u op www.fizizorgfinancials.nl. Voor een toelichting kunt u contact opnemen met Daan van Houtum van Finance Ideas, telefonisch (06-16306778) of per mail (daan.vanhoutum@finance-ideas.nl).

Toelichting

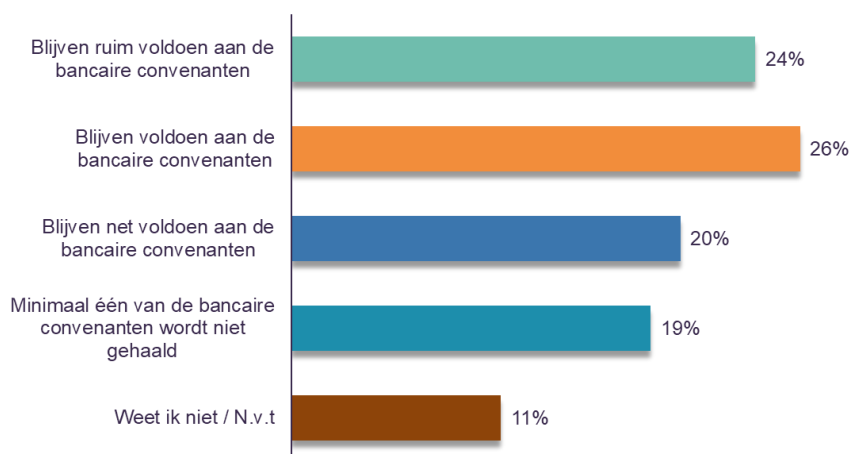
Grafiek 1: Welk resultaat ten aanzien van de omzet verwacht u in 2022 te halen?

40% van de financials in de zorg verwacht een negatief resultaat ten aanzien van de omzet in 2022.

Grafiek 2: Wat verwacht u ten aanzien van de financiële ratio's die tevens terugkomen als bancaire convenanten over verslaggevingsjaar 2022?

19% van de respondenten verwacht dat minimaal één van de bancaire convenanten niet wordt gehaald. Daar tegenover staat dat 70% verwacht (net) te voldoen aan de bancaire convenanten.

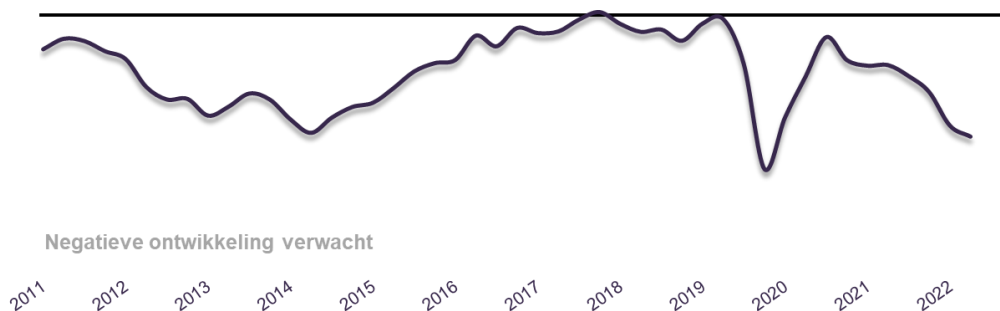

Toelichting

Grafiek 3: Vertrouwensindex

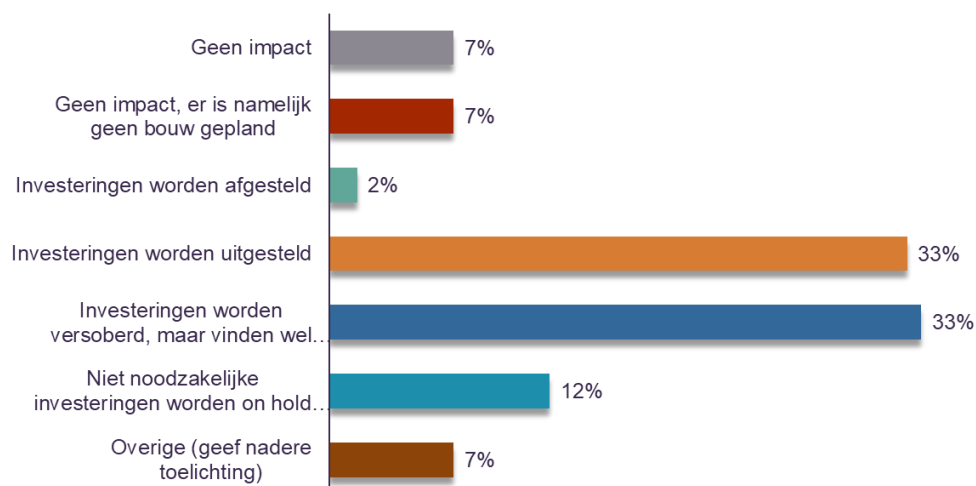
Het vertrouwen in een positieve ontwikkeling van het resultaat is licht gedaald. De vertrouwensindex is afgedaald naar 26 punten, een daling van 2 punten ten opzichte van het niveau van vorig kwartaal. Bij een vertrouwensindex boven de 50 verwacht het merendeel van de respondenten een positieve ontwikkeling van het resultaat.

Positieve ontwikkeling verwacht

Grafiek 4: In welke mate hebben negatieve macro-economische ontwikkelingen impact op de geplande investeringen?

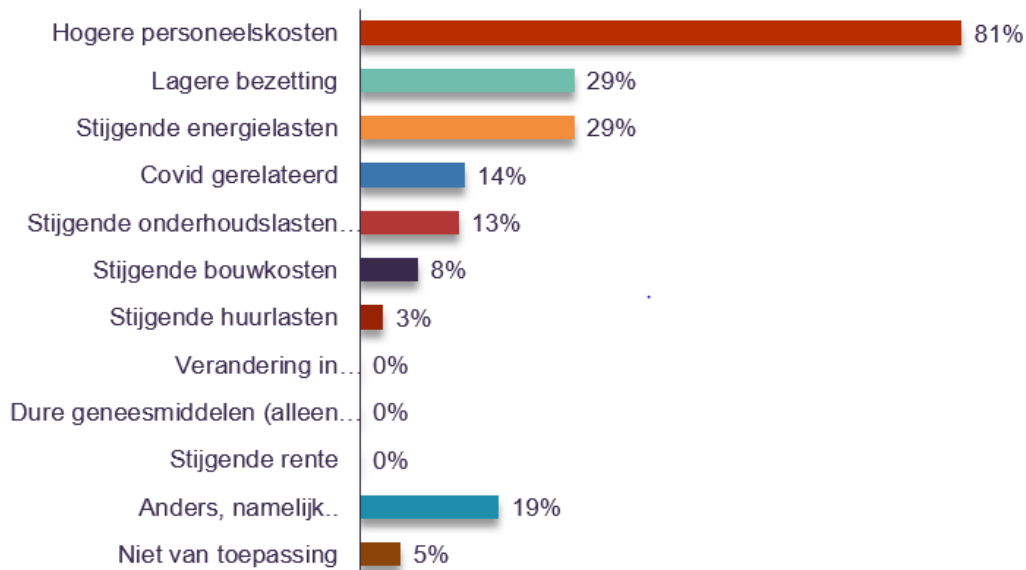
Het merendeel van de respondenten geeft aan dat de negatieve macro-economische ontwikkelingen effect hebben op de geplande investeringen. Door 7% van de respondenten wordt aangegeven dat de negatieve macro-economische ontwikkelingen (voorlopig) geen effect hebben op de investeringen.

Toelichting

Grafiek 5: Wat zijn de twee belangrijkste redenen voor het verslechteren van het resultaat?

Het overgrote deel van de respondenten (81%) geeft aan dat de stijgende personeelskosten de belangrijkste reden is voor de verslechtering van het resultaat. Zowel lagere bezetting als stijgende energielasten wordt door 29% van de financials als reden aangegeven voor de verslechtering van het resultaat. Opvallend is dat 0% van de financials aangeeft dat de stijgende rente (voorlopig) geen effect heeft op het resultaat.

Grafiek 6: Hoeveel procent bedraagt het ziekteverzuim in 2022 (voortschrijdend gemiddelde)?

Het gemiddelde ziekteverzuim bedraagt 10,7%. Uit de reacties van de financials blijkt dat binnen de GGZ het ziekteverzuim het hoogst is (13%). Ook bij ziekenhuizen en revalidatiecentra (12%) en de VVT (11%) ligt het voortschrijdend ziekteverzuim boven het gemiddelde.

